

Університет
сучасних
знань

**КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«УНІВЕРСИТЕТ СУЧАСНИХ ЗНАНЬ»**

Циклова комісія з готельно-ресторанної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора

«18» квітня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК 1.2 Основи туристичної діяльності**

підготовка фахового молодшого бакалавра

освітньо-професійної програми **Готельно-ресторанна справа**

спеціальність **241 Готельно-ресторанна справа**

Київ – 2023

Робочу програму з дисципліни Основи туристичної діяльності для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа

спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

Розробник: викладач– Скібюк К.А.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від «17» квітня 2023 року

Голова циклової комісії Мілевська О.П.
(підпис)

Розглянуто і рекомендовано до затвердження педагогічною радою коледжу

Протокол № 6 від «17» квітня 2023 р.

Директор коледжу Світлана ШВИДЧЕНКО

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
2	Календарно-тематичний план дисципліни	5
3	Теми і плани лекційних занять	6
4	Теми і план практичних/лабораторних занять	8
5	Теми і питання для самостійної роботи студентів	9
6	Методи активізації навчального процесу	11
7	Системи поточного та підсумкового контролю знань	11
8	Критерії оцінювання результатів навчання студентів	12
9	Література	13

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою дисципліни є формування знань і навичок стосовно організації туристичної діяльності на різних ієрархічних рівнях в різних туристських регіонах світу та в Україні.

Завдання вивчення дисципліни «Основи туристичної діяльності» є:

- сформувані у студентів професійний інтерес, науково обґрунтовані погляди, переконання, знання, уміння і навички, що необхідні для майбутньої професійної діяльності у сфері туризму та самодіяльного туризму;
- формування у майбутніх фахівців знання та навички, необхідні для організації планування туристичних подорожей та розробки туристичного продукту на ринку;
- вивчення та опанування практичних навичок щодо принципів, організації та технології здійснення туристичної діяльності, навиків роботи з туристською групою в умовах природного середовища;
- ознайомити з методикою забезпечення безпеки туристських заходів та технікою виживання в складних та екстремальних природних ситуаціях;
- ознайомити з керівними та нормативними документами щодо проведення різних видів туризму.

Процес вивчення дисципліни ВК 1.2 Основи туристичної діяльності спрямований на застосування наступних компетентностей:

а) загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 10 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11 Здатність до застосування знань з основ психології та етики ділового спілкування, компетентність в спілкуванні.

б) спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність розуміти предметну область і специфіку професійної діяльності.

СК 8. Здатність знаходити творчі рішення визначених конкретних проблем у професійній діяльності.

СК 12. Здатність реалізовувати ефективні внутрішні комунікації та навички взаємодії у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання

РН 2. Знати свої права як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 4. Спілкуватися державною та іноземною мовами у сфері професійної діяльності та міжособистісних комунікацій.

РН 5. Застосовувати принципи соціальної відповідальності і громадської свідомості під час виконання професійних обов'язків.

РН 6. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.

РН 7. Здійснювати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань.

РН 8. Дотримуватися вимог охорони праці та протипожежної безпеки у закладах готельного та ресторанного господарства.

РН 15. Професійно виконувати завдання у стандартних, нових та надзвичайних, екстремальних ситуаціях.

2. Календарно-тематичний план дисципліни

№	Назва розділів і тем	Кількість годин			
		Усього	Лекції	Практичні	Самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Туризм як вид господарської діяльності	12	4	4	4
2	Тема 2. Історія міжнародного та вітчизняного туризму	12	4	4	4
3	Тема 3. Умови й принципи діяльності підприємств на туристичному ринку, міжнародна співпраця та організації у туризмі	12	4	4	4
4	Тема 4. Технологія організації туристичних подорожей та обслуговування клієнтів	10	4	4	2

5	Тема 5. Організація і технологія процесів виробництва та реалізації туристичних послуг	10	4	4	2
6	Тема 6. Підприємства готельного та ресторанного господарства як складові туристичної індустрії	6	2	2	2
7	Тема 7. Туристичні формальності	6	2	2	2
8	Тема 8. Особливості організації окремих видів туризму	12	4	4	4
9	Тема 9. Міжнародний туризм та його розвиток	8	2	4	2
10	Тема 10. Анімаційне обслуговування туристів у місцях відпочинку	2	2		
Всього по дисципліні:		90	32	32	26

3. Теми і плани лекційних занять

Лекція 1,2

Тема Туризм як вид господарської діяльності

План:

1. Основні поняття складових туризму.
2. Соціально-економічне значення туристичної Індустрії.
3. Основні види умов та факторів розвитку туристичної індустрії.

Лекція 3,4

Тема Історія міжнародного та вітчизняного туризму

План:

1. Історичні передумови виникнення та розвитку туризму.
2. Туристична політика України на сучасному етапі.
3. Державне регулювання розвитку туризму в Україні.
4. Туристично-рекреаційні ресурси України. Особливості рекреаційно-туристичних районів.

Лекція 5,6

Тема Умови й принципи діяльності підприємств на туристичному ринку, міжнародна співпраця та організації у туризмі

План:

1. Умови та принципи створення й функціонування туристичного підприємства в Україні.
2. Міжнародне регулювання туристичної діяльності.
3. Роль та значення Всесвітньої туристської організації (ВТО).

Лекція 7,8

Тема Технологія організації туристичних подорожей та обслуговування клієнтів

План:

1. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.
2. Складові туристичного пакета.
3. Туроперейтинг та агентський бізнес у туризмі.
4. Специфіка туристичного продукту.

Лекція 9,10

Тема Організація і технологія процесів виробництва та реалізації туристичних послуг

План:

1. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів.
2. Туристичні перевезення авіа- та залізничним транспортом.
3. Морські та річкові перевезення і круїзи.
4. Автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом.
5. Міжнародне транспортне перевезення.

Лекція 11

Тема Підприємства готельного та ресторанного господарства як складові туристичної індустрії

План:

1. Готельне господарство.
2. Харчування та обслуговування.

Лекція 12

Тема Туристичні формальності

План:

1. Сутність туристичних формальностей.
2. Види туристичних формальностей.

Лекція 13,14

Тема Особливості організації окремих видів туризму

План:

1. Основи програмного туризму.
2. Мотивація програмного туризму.
3. Види програмного туризму.

Лекція 15

Тема Міжнародний туризм та його розвиток

План:

1. Міжнародний туризм як специфічна форма торгівлі послугами.
2. Характеристика розвитку міжнародного туризму в окремих країнах.

Лекція 16

Тема Анімаційне обслуговування туристів у місцях відпочинку

План:

1. Сутність анімації.
2. Види анімаційних заходів.

4. Теми і плани практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. Предмет організації туристичної діяльності. Основні поняття і категорії предмету (4 год.)

План:

1. Практичне завдання Основні поняття з організації туризму, етапи організації світового туризму.
2. Класифікація та функції туризму.

Практичне заняття № 2

Тема. Організаційні основи туризму (4 год.)

План:

1. Практичне завдання "Структурні рівні організації туризму".

Практичне заняття № 3

Тема. Туристична сфера. Туристичні підприємства, класифікація, етапи створення (4 год.)

План:

1. Практичне завдання "Складові туристичної сфери. Види підприємницької діяльності в туризмі".

Практичне заняття № 4

Тема. Правові основи туристичної діяльності (4 год.)

План:

1. Практичне завдання "Ліцензування, стандартизація і сертифікація в туризмі".

Практичне заняття № 5

Тема. Туристичний ринок як сфера прояву економічних інтересів (4 год.)

План:

1. Практичне завдання "Сегментація туристського ринку. Ринки послуг у сфері туризму".

Практичне заняття № 6

Тема. Туристичний продукт, створення, просування, реалізація в умовах ринку (2 год.)

План:

1. Практичне завдання "Туристичний продукт, порядок розробки".

Практичне заняття № 7

Тема. Маркетинг у туризмі (2 год.)

План:

1. Вирішення ситуаційних завдань щодо розрахунку прибутку.

Практичне заняття № 8

Тема. Туристичні ресурси (4 год.)

План:

1. Практичне завдання "Туристські регіони світу та їх стисла характеристика. Формування туристського ринку України".

Практичне заняття № 9

Тема. Сучасний стан і перспективи розвитку туризму в світі та Україні (4 год.)

План:

1. Опанування характерних рис та особливостей ціноутворення різних моделях ринку.

5. Теми і завдання/питання для самостійної роботи студентів.

Тема. Предмет організації туристичної діяльності. Основні поняття і категорії предмету

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.

Тема. Організаційні основи туризму

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань, підготовка до доповіді.

Тема. Туристична сфера. Туристичні підприємства, класифікація, етапи створення

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань, підготовка до презентації.

Тема. Правові основи туристичної діяльності

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань.

Тема. Туристичний ринок як сфера прояву економічних інтересів

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.

Тема. Туристичний продукт, створення, просування, реалізація в умовах ринку

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань, підготовка до доповіді.

Тема. Маркетинг у туризмі

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань, підготовка до презентації.

Тема. Туристичні ресурси

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до презентації.

Тема. Сучасний стан і перспективи розвитку туризму в світі та Україні

План:

1. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.

6. Методи активізації навчального процесу

Класичні лекції, лекції проблемного характеру, лекції-бесіди, семінарські заняття, семінари-дискусії, практичні заняття, лабораторні заняття, реферування; повідомлення за темою (усна доповідь); розв'язування творчих завдань; виконання студентами завдань для самостійного опрацювання; індивідуальні консультації для студентів.

7. Система поточного та підсумкового контролю знань.

Поточний контроль: письмове або усне опитування, тести, індивідуальна або колективна презентація (представлення виконаного завдання); підготовка доповіді; перевірка конспекту; захист виконаних завдань.

Підсумковий контроль: залік.

Питання самоконтролю для підготовки до заліку

1. Визначення поняття «туризм».
2. Елементи туристичного бізнесу.
3. Економіка туристичного бізнесу.
4. Економічні показники світового туризму.
5. Загальна характеристика туристичного бізнесу.
6. Складові туристичної індустрії.
7. Класифікація туризму (типи, категорії, види туризму).
8. Фактори розвитку туризму.
9. Характеристика сутності туризму. Історія розвитку туризму.
10. Міжнародне регулювання туристичної діяльності.
11. Поняття туристської діяльності. Туристське підприємство як господарський суб'єкт.
12. Поняття туристської діяльності. Туристське підприємство як господарський суб'єкт.
13. Туроператори.
14. Турагенти.
15. Державна реєстрація, організаційне оформлення і припинення діяльності туристського підприємства.
15. Анімаційне обслуговування.
16. Якість обслуговування та способи його регулювання.
17. Професійна етика працівників сервісу.
18. Розкрийте сутність різних трактувань поняття "туристична діяльність".
19. Розкрийте сутність форм туристичної діяльності.
20. Визначте основні цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні.

21. Охарактеризувати класифікацію туризму за формами.
22. Структура туристичного ринку. Суб'єкти ринку виробника, їх класифікація та характеристика.
23. Класифікація та види туроператорів. Оператори масового ринку.
24. За якими принципами класифікуються тури?
25. Що таке маркетинг? У чому його мета в туристичній справі?
26. За якими ознаками визначаються суб'єкти та об'єкти туристичного ринку?
27. Охарактеризуйте структуру Закону України "Про туризм".
28. Визначте основні цілі державного регулювання туристичної діяльності в Україні.
29. Дайте визначення турагента і охарактеризуйте особливості його діяльності.
30. Назвіть типи туроператорів і охарактеризуйте особливості їх діяльності.

8. Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни»:

Бали / Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання
«Відмінно» / Високий	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом
«Добре» / Достатній	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня

	аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» / Середній	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно»/ Початковий	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

9. Література

Законодавчі та нормативно-правові документи:

1. Закон України „Про туризм” від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 31. – С. 705-717.
2. Указ Президента України № 973/99 від 10 серпня 1999 р. «Про Основні напрями розвитку туризму в Україні до 2010 року».
3. Про туризм : закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 31. С. 705-717.

Основні рекомендовані джерела:

1. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
2. Андрущенко О.С. Організація туристичної діяльності: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022, 144 с.
3. Бабов К.Д., Омецинський С.В., Леонова С.В., Нікіпелова О.М. Передумови та перспективи розвитку курортного комплексу України // Український географічний журнал. – 2005.– № 2. – С. 67-69.
4. Мальська М.П., Бордун О.Ю. Планування діяльності туристичних

- підприємств: Навч. посібник. – К.: Знання, 2005. – 241 с.
5. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2006. – 264 с.
6. Бабов К. Д., Омецинський С. В., Леонова С. В., Нікіпелова О. М. Передумови та перспективи розвитку курортного комплексу України. Український географічний журнал. 2005. № 2. С. 67-69.
7. Балашова Р. І. Організація діяльності туристичного підприємства : навч. посібник. Київ, 2017. 184 с.
8. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посібник. Київ : Лібра, 2017. 178 с.

Додаткова:

1. Федорченко В.К., Мініч І.М. Туристський словник-довідник. – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.
2. Цибух В.І. Туризм в Україні на зламі тисячоліть //6 континентів. – 2000. – № 5. – С. 3.
3. Школа І.М. Менеджмент туристичної індустрії: Навч. посібник. – Чернівці, 2003. – 569 с.
4. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку Tourism under conditions of globalization: specific features and prospects of development: monograph: монографія / [під ред. М.О. Кизима, В.Є. Єрмаченка]. - Х. : ІНЖЕК, 2012. - 471 с.
5. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / За заг. ред. В. Ф. Орлова. -К.: Грамота, 2006. - 264 с.
6. Євдокименко В. К. Регіональна політика розвитку туризму. Чернівці : Прут, 1996. 287 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.world-tourism.org>
2. <http://www.travel.com.ua>
3. <http://www.utis.com.ua>

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. - [Електронний ресурс]. -Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Міністерство доходів і зборів України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: <http://minrd.gov.ua/ru/>.
3. Національний банк України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: <https://bank.gov.ua>.
4. Статистика України : науковий журнал. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу до ресурсу: www.ukrstat.gov.ua.

